

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	

KLAGE PÅ TILLATELSE TIL FELLING AV 5 STK SKADEGJØRENDE ÆRFUGL PÅ BLÅSKJELLANLEGG I BJUGN OG ÅFJORD.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Viltloven, jf. Forskrift om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon, pkt. II B, opprettholder Felles landbruksnemnd for Ørland og Bjugn vedtak om;

1- Fellingstillatelse på inntil 5 ærfugl, hanfugl. Tillatelsen gjelder for blåskjellanlegg tilhørende Norgeskjell AS og Snadder og Snaskum AS i Åfjord og Bjugn kommuner

Vilkår for fellingstillatelsen opprettholdes:

- Det gis tillatelse til felling av inntil 5 ærfugl i Åfjord og Bjugn kommuner
- Det kan kun felles hanfugl.
- Fellingstillatelsen gjelder for fugl som ligger i skjellanlegget og inntil 10 meter på utsiden
- Fellingen må foregå etter de lover og forskrifter som gjelder for ordinær jakt av sammenlignbare arter.
- Det presiseres at motorisert kjøretøy/fartøy ikke er tillatt brukt under skadefelling
- Etter periodens slutt skal det lages rapport som sendes kommunen, hvor det kommer frem hvor mange fugl som er skutt og hvilken virkning dette har hatt på skadeomfanget i skjellanleggene

2- Vedtak om forlengelse av perioden for skadefelling til 21.09.18 til 15.03.19.

Sakens bakgrunn og innhold

Det vises til søknad om fellingstillatelse på ærfugl fra Norgeskjell AS og Snadder og Snaskum AS, datert 11.06.2018. I søknaden opplyses at ærfuglen utgjør et stort problem med hard beiting i blåskjellanleggene både i Åfjord og Bjugn. Det sies at flokker på 400 - 600 fugler som drar i mellom anleggene. Om en slik flokk ligger i anlegg uten tilsyn, vil de kunne tømme et anlegg på ca. 200.000 kg i løpet av en liten uke. Dette er salgsverdier for over 5 millioner kr. Oppdretterne har gjennomført aktivt skremming med båt, der det kjøres etter flokkene for å drive dem vekk fra anleggene. Tiltaket har en del effekt, men varigheten er blitt kort da ærfuglen trekker raskt tilbake. Erfaring fra tidligere skadefellingstillatelse tilsier at det å felle noen få individer vil gjøre at ærfuglen lettere skyr anleggene og holder seg unna.

Søknaden ble av hensyn til effektiv saksgang behandlet felles for Åfjord og Bjugn kommuner og fellingstillatelse på inntil 5 ærfugl-hanner ble gitt for perioden fram til 01.09.18.

Vi mottok den 20. september søknad om forlengelse av fellingstillatelsen. Det ble opplyst at bestanden av ærfugl hadde tatt seg opp i anleggene og at fuglene var svært pågående. Det var felt bare ett individ i perioden juni – september.

Den 21. september ble det ved delegert vedtak hos Landbrukskontoret i Ørland/Bjugn gitt forlenget fellingstillatelse på inntil 5 ærfugl for perioden 21.09.18 – 15.03.19 på samme vilkår som tidligere.

27. oktober mottok landbrukskontoret klage på vedtaket om å gi fellingstillatelse fra Knut Hellesvik i samråd med Odd-Erling Frøseth. Denne klagen gjaldt Norgesskjells anlegg ST-B-331 ved Rognen utenfor Tiltremsvika i Bjugn. (Saksbehandler mener å huske at dette er et blåskjellanlegg som det i etableringsfasen var motstand mot fra eiere av fritidshus i området.)

De som klager opplyser at det er en flokk på 30 – 40 ærfugl som oppholder seg på Lauvøyfjorden. De mener at dette er et normalt antall fugler og at bestanden ikke har tatt seg opp. De opplyser at det hekker 2 – 3 par av ærfugl på Rognen hvert år og at en må regne med beiting når anlegget plasseres på dette stedet. Her vises det til uttalelse fra fylkesmannen ved etablering av anlegget. De mener også at skjell-oppdretterne «tøyer vilkårene i fellingstillatelsen mer enn langt» når det gjelder bruk av motorisert fartøy og avstand fra skjellanlegget. Klagerne anmoder om at fylkeskommunen revurderer konsesjonen på dette anlegget.

Kopi av klagen ble sendt fra landbrukskontoret til Norgesskjell AS og Snadder og Snaskum AS med beskjed om at felling av ærfugl opphører til klagesaken er ferdig behandlet. Vi har mottatt svar fra dem med følgende innhold: *Ærfugl er i dag en av de aller største utfordringen i forhold til å ha mulighet til å drive med lønnsom produksjon av blåskjell. I Åfjord/Bjugn området har vi de siste årene sett en stor økning i antall fugl, og vi har så langt denne høsten registrert 200 – 300 ærfugl i området Strømmen/Rognen. Disse fuglene kan gjøre en meget betydelig skade hvis de får oppholde seg i våre blåskjellanlegg, og påfører våre virksomheter store økonomiske tap.*

Norgesskjell AS og Snadder og Snaskum AS har satt inn betydelige ressurser for å holde ærfuglen unna våre sjøanlegg. For å greie dette er det nødvendig med en hel rekke med tiltak. Det viktigste tiltaket vi benytter er tilstedeværelse i anleggene med båt som er økonomisk svært krevende, men vi bruker også laser, skremmeskudd, skadedyrskremmel (hubro og drage) og skadefelling av noen få individer ærfugl. Erfaring viser at det er summen av flere tiltak som gir effekt, og som over tid gjør at vi kan holde ærfuglen på avstand. Fellingstillatelsen vi har fått på 5 ærfugler er sammen med de andre tiltakene viktig for å holde ærfuglene på avstand, og gir oss dermed mulighet til å opprettholde produksjon av blåskjell i Åfjord/Bjugn området. Vår vurdering er at tillatelsen som er gitt til skadefelling av 5 ærfugler er viktig, og vi er videre av den oppfatning at dette er en svært restriktiv tillatelse basert på den store mengden ærfugl det er observert i området. Vi ber derfor om at tillatelsen til skadefelling opprettholdes. Vi gjør også oppmerksom på at vi har innstilt skadefelling av ærfugl, men det vil bli brukt skremmeskudd i områdene hvis vi anser dette som nødvendig for å holde fuglen på avstand.

Rettslig utgangspunkt:

Viltloven:

I følge Forskrift om felling av viltarter som gjør skade, kan kommunen gi tillatelse til felling av blant annet ærfugl når disse volder skade på næringsinteresser. Dette representerer i så fall

et unntak fra viltlovens generelle fredningsprinsipp og bør unngås dersom andre løsninger kan redusere eller eliminere skadeomfanget.

Naturmangfoldloven: I vedtak om eventuell skadefellingstillatelse må naturmangfoldlovens sentrale prinsipper om kunnskapsgrunnlag og miljørettslige prinsipper legges til grunn, og det skal framgå hvordan forholdet til naturmangfoldlovens § 8 til § 12 er vurdert.

I denne saken vil følgende miljørettslige prinsipper i naturmangfoldloven få direkte betydning:

Kunnskapsgrunnlaget

Føre-var-prinsippet

Økosystemtilnærming og samlet belastning

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Det er tidligere opplyst fra det Nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl at det er vekst i bestanden av ærfugl i Skagerak, stabil bestand i Nordsjøen, 20 % nedgang i Norskehavet og vekst i bestanden i Barentshavet.

I tilknytning til skjellanleggene i Åfjord og Bjugn kommune erfarer man at bestandene er minst like store som tidligere år, mest sannsynlig som følge av den lette tilgangen på mat som disse anleggene representerer. Den lokale erfaringsbaserte kunnskapen tilsier derfor at det ikke vil være noen fare for den lokale bestanden å ta ut et begrenset antall fugler som et forsøk på å skremme dem unna skjellanleggene.

Felling av enkeltfugler sammen med tiltak for å skremme ærfugl unna skjellanlegg er også utprøvd i andre deler av landet. Erfaringer, blant annet fra Sørlandet, viser at dette kan fungere godt.

§ 9 Føre-var prinsippet

Åfjord og Bjugn kommuner anser den kjente kunnskapen som god nok. Den lokale erfaringsbaserte kunnskapen om bestanden tilsier at det ikke vil være noen fare for den lokale bestanden å ta ut et begrenset antall fugler.

Åfjord og Bjugn kommuner oppfordrer allikevel skjellnæringen å tilegne seg kunnskap om metoder og innhente erfaringer fra andre aktører for å begrense skadene på anleggene i framtiden.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

En tillatelse til skadefelling må i hvert enkelt tilfelle vurderes, og vil ikke automatisk utløse nye fellingstillatelser på framtidige søknader.

§11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Ingen hensyn å ta.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetode

Den valgte metode vil ikke føre til noen skade på naturmangfoldet. Forutsetningen er at tiltaket gjennomføres på en mest mulig skånsom måte og for bevaring av naturmangfoldet som helhet.

Folkehelsevurdering

Saken vurderes å ha liten betydning for folkehelsa.

Administrasjonens vurdering

Med bakgrunn i de opplysninger som framkommer i saken er det fare for tap av store verdier dersom skjell-oppdretterne ikke klarer å hanske med beiteproblemet. Dyrking av

blåskjell er en viktig næring her på Fosen og produksjonen her er en av de største i hele landet. Næringen har betydning for mange arbeidsplasser i vårt distrikt. Kommunene ønsker derfor å bidra til at det er mulig å fortsette med blåskjeldyrking her. Næringsutøverne trenger muligheten for å kunne felle et begrenset antall fugler for at tiltak som skremming mm. skal ha ønsket effekt.

Det er sprik i oppfattelsen av hvor mye ærfugl det er i området. Etter vår vurdering er det likevel vanskelig å se at et begrenset uttak av hanfugler skal ha noen nevneverdig påvirkning. Hvis en ønsker en større bestand av ærfugl ville uttak av predatorer hatt en mye større effekt.

Når det gjelder bruk av motorisert fartøy er dette ikke så avgjørende for resultatet dersom korrekt antall felles.

Åfjord og Bjugn kommuner bør derfor opprettholde tillatelse til felling av et begrenset antall ærfugl for å prøve å redusere skadeomfanget i blåskjellokalitetene i Åfjorden, Seglskaret, Gjøvika, Oldfjorden, Tiltrem og Skråfjorden.

Vedlegg:

- 1 Søknad om felling av skadegjørende ærfugl - Norgesskjell - Snadder og Snaskum
- 2 Tillatelse til felling av skadegjørende ærfugl - Norgesskjell - Snadder og Snaskum
- 3 Søknad om forlengelse - Tillatelse til felling av skadegjørende ærfugl - Norgesskjell - Snadder og Snaskum
- 4 TILLATELSE TIL FELLING AV SKADEGJØRENDE ÆRFUGL, FORLENGELSE - NORGESSKJELL - SNADDER OG SNASKUM
- 5 Norgesskjell - Klage felling av ærfugl
- 6 Bilde
- 7 Bilde
- 8 Bilde
- 9 Norgesskjell feilmerking a
- 10 Forespørsel ang. klage på blåskjellanlegg ST-B-331. Felling av Ærfugl og feilmerking av anlegg.
- 11 Svar angående Knut Hellesviks klage på felling av Ærfugl ved blåskjellanlegg.